Helig lund.

Det ljusnar öfver dalarna
och alla skogar sjunga.
Hvi sitta vi i salarna
så sörjande och tunga?
Se, på och under svalarna
hvad blomstersmidjor gunga!
Nu spirar frö,
nu blommar mo.
Låt oss gå ut och visor strö
kring Böljeby och Munga!

Långt in i stilla nejder,
långt bort från krig och fejder
och långt från kronovägen
är Floras by belägen
på bergets kopparknä.
Se Pungmakar-Lotta,
i skepnad lik en åtta,
står som en blomsterpotta
vid Pillmans fönsterträ.

Här lockar svanen ungarna
och trädknarrn rör sin skramla.
I fjärran bullra kungarna
och slott och riken ramla.
Jag vill gå ut i dungarna
på stigar ljufligt gamla.
Blås, pingstvind, blås
kring hed och ås
att inom gröna portars lås
ifrån en drömvärld som förgås
idyllens trogna samla!

Du nordanskog, du sista,
där endast knoppar brista,
gör ljumma dina dalar
för skrämda näktergalar!
Hit flyktar Pindens yra,
Apollo skär en lyra
af rönn som står i saf,
och Venus' dufvor styra
hit upp från störda haf.

E. A. Karlfeldt.

(Strix' julnummer.)

"Sillgulasch:" studier från krigstidens Bohuslän.

Bland västkustfiskare under de rika sillfångsternas dagar.

AF MARTIN KOCH.

I.

En norsk tidning meddelade för någon tid sedan en notis som gjorde åtminstone undertecknad ganska bekymrad. Den innehöll att fiskarbefolkningen i Bohuslän blifvit depraverad af kristidens höga pris, där nere skulle nu föras ett veritabelt svinlif — sillgulasch var benämningen. Några svenska tidningar klippte notisen. Historien gick ut öfver Sverige. Man fick veta huruledes fiskarpojkarna hyrde någon afsides liggande stuga om lördagskvällarna, förde dit sprit och flickor och roade sig alldeles som herremän tills måndagen kom med nya hafvets spelvinster i nära sikte. Dessutom skulle fisklägena vara öfversvämmade af allehanda tvetydiga försäljare, hvilka lurade kvinnorna att inköpa enfaldigt bjäfs — annat att förtiga.

Saken föreföll besynnerlig. Jag hade fått en helt annan uppfattning af detta folk, sådant det under sekler af hårdt arbete och tunga syndabördor hade utvecklat sig. I våra dagar tycktes mig "normaltypen" af västkustfiskaren ha nått en sådan manlig mognad och medvetenhet, sedan han passerat schartauanismens järnhårda disciplinskola och så småningom börjat ägna sig åt en något ljusare religionsuppfattning, att det föreföll som om de stora vanvettstidernas packaktiga "syndfullhet" numera skulle vara utesluten. Man behöfver bara besinna med hvilken fart och energi det kärfva arbetsfolket vid hafvet utvecklat sin näring och fört den fram till en betydande tillgång för vårt lands ekonomi för att börja betvifla uppgifterna om sillgulaschens barnsliga förströelser. Skulle de verkligen ens ge sig tid till sådant?

Men å andra sidan. Historien om sillfiskets utveckling sedan äldsta tider vittnar att hvarje ekonomisk högkonjunktur, när sillen gått till och silfret flödat, medfört ett vanvettigt rus, utan styrsel och utan tanke på morgondagen. Kriserna ha kommit med jämna mellanrum (70—100 år) och alltid gifvit samma lärdom i nöd och bottenlöst elände åt dem som nyss syndade på nåden med lätta sinnen. Skulle folket där nere verkligen ingenting ha lärt och ingenting glömt? De bästa — och flästa — af de västkustfiskare jag träffat hade dock förefallit mig till fullo motsvara allmegens bondeadel.

Det där ville jag se med egna ögon, packade min ryggsäck och reste ned.

Om jag förut inte klart vetat hvad gulasch är, så fick jag hastigt lära mig det i Göteborg. Jag skall inte gå så långt i elakhet att jag berättar historien i detalj, endast skissera typen.

Jag supegrade en kväll med en bekant, som plötsligt presenterade en ung man, ett barn, rättare sagdt, jag kunde ha burit honom på min ena arm. Ett skrämmande tomt buller gick ut af hans mun, värst var kanske den gemena fräckhet som stack fram ur hans råa stämma och hans härjade barnansikte. Han ville göra kvällen angenäm för oss med sprit och kvinnor, och när jag höfligt afböjde, blef han skränig. Hade omsatt 160,000 kr. den dagen, några småslantar hade han kvar — tog upp plånboken, i hvilken löst inkastats några rosenröda tusenlappar bland hundralapparna. Roade det mig kanske att se hur han härom dagen hade växlat en femma? — Han tog en tusenkronesedel och ville rifva den itu, hvilket dock afvärjdes.

Senare på kvällen såg jag honom gå gatan hemåt. Gossebarnet var omgifvet af cirka tjugu herrar, de flästa af mer än misstänkt typ. De hängde omkring honom som flugor på en sockerbit. Ur hopen uppsteg ett och annat kvinnoskrik. Det var en hjärtskärande syn.

Alltså: sådana djur existera faktiskt! Jag hade sett honom, hört honom, äfven något litet tagit på honom.

Och vid det laget hade jag äfven fått öronen fulla af historier om att de unga fiskarne inte skulle vara en bit bättre på sitt sätt. På Henriksberg skulle man se dem, sedan de sålt och lossat sina laster. Där åts smörgås och dracks champagne tills det rann om gossarna, fick jag veta. Och i en fiskarfamilj ute i skärgården hade man för en tid sedan köpt ett piano åt den ena hemmadottern. Den andra hade blifvit afundsjuk, och strax hade man köpt ett piano åt henne också.

Nu kan det vara nog med historier, tänkte jag och stack i väg ut till hafsbandet. Sillgulaschen, den af plötslig rikedom depraverade, förr så stolta, ragryggade fiskarbefolkningen, ville jag ändtligen se. På Henriksberg hade jag inte fått se den — den måtte ha varit på andra håll de olika tider jag sökte den där.

Så stod jag då en lördagsafton på en af bryggorna i ett litet fiskläge. Skymningen föll, regnvåt och trist, öfver de nakna bergknallarna, fyrarna därute blinkade allt klarare. Några båtar lågo redan inne, och den ena vadbåten, den ena följebåten efter den andra stack fram bakom udden och susade in i hamnen. Rundt omkring smattrade motorerna, båtarna gjordes rena och klara till måndagen, olja hämtades ombord och motortankarna fylldes. Öfverallt rådde en ifrig brådska, klockan 4 om måndagsmorgonen skulle de åter ut.

I denna bildskrift af vimlande fiskebåtar, rullande oljefat, strålande luxlampor eller rykande fotogénbloss, smällande och rykande motorer, grofva karlar och unga pojkar i blanka oljekläder eller våta arbetsblusar — öfverallt kunde här läsas sagan om hafvets tunga arbete. Där vacklar en karl och tar snedsteg — men, kära vänner, däcket är hålt och de grofva träbottnarna i hans sjöstöflar äro också hala. Ingenstans ett spår af sprit eller annan lättvunnen lön för mödan.

Predikanten är kommen till ön och har redan i brådskan fått mottaga många tysta hälsningar. Det är precis denna stämning som hvilar öfver det hela, allvarligt glad: helgdag — hvila — i morgon ett enkelt, ärligt Guds ord — och i öfvermorgon nya hårda tag för lifvet.

Ingenting af de fräcka tonerna, de råa skriken och skratten, ingenting af rus och lättfärdighet, inte ens af längtan därefter, ingenting af alla de omisskännliga tecknen på upplösning hos en befolkning. Och jag minns en historia om just dessa öare människor för en mansålder sedan. Då låg en krog på en liten holme ett stycke från hamnen. Om morgonen skulle man dit först innan man gick ut med båtarna. Man hängde på krogen tills någon stack näsan ut genom dörren och därefter förklarade vinden alltför hård; då blef man sittande till kvällen. Den tiden såg det säkerligen annorlunda ut i hamnen en lördagskväll.

Jag följer en fiskare hem. Jag skäms öfver min fråga till honom: Supes det mycket nu bland fångstflottans folk, sedan ni blifvit rika karlar och sillgulascher? — Han svarar med en komplett oförstående blick: Det finns väl en och annan stackare bland oss också — hvar finns det inte sådna? Men inte har jag sett eller hört att det är värre nu än förr.

Jag vet att just den här mannen känner sina fiskarekamrater och är väl känd af dem. Jag passar på att fråga om pianohistorien. Genast kommer svaret i samma förvånade ton: Jag vet bara en karl i fångsflottan som köpt sig piano, och tror han inte att en sådan sak skulle spörjas bland oss?

Ett piano är fortfarande en sällsynt klenod härute, och den nätta historien om de båda flickorna med hvar sitt piano hemma hos föräldrarna reduceras till historien om en gammal ungkarl i solid ekonomisk position som dristat förverkliga en gammal romantisk dröm och inköpt ett piano, som inte var alldeles nytt, men fullt brukbart för honom. Det är väl ingen som afundas den lek han tillåter sina gamla styfva fingrar?

Sedan jag språkat en stund hemma hos fiskaren om kvällen, vågar jag summera ihop de intryck jag fått i skärgården: Här finns ingen sillgulasch. Här finns kanske en eller annan stackare som inte tål framgången, och det är tyvärr dessa som dra uppmärksamheten på sig i staden. De andra synas inte. De andra veta att den förtjänst de nu kunna göra, den är tillfällig; de begagna tillfället att betala skulder, förbättra sitt arbetsmaterjal och förbättra sina hem — och därjämte se de mot framtiden inte utan oro.

— Vi bo i Sverige, sade mannen, men vi ha alltid lefvat på tyska pengar.

Alltid? Märk det! Inte bara under detta krig. Han menade med sina ord att fiskarne lefva så på utkanten i det svenska samhället att de snart inte veta hvar de höra hemma. Men denna historia är för lång och för allvarlig att berättas under ofvanstående gyckelrubrik. I några följande artiklar skall jag något närmare belysa hvad som sker här nere i det som synes ske.

Kollegialt. Kyrkoherden har haft en skorstensfejare, som sotat skorstenarna i prästgården. Då denne slutat arbetet, säger kyrkoherden:

— Är arbetet redan färdigt? Det har gått raskt.

— Javars, svarar skorstensfejaren, vi svartrockar förtjäna våra pengar ganska lätt.

DVÄRGEN.

Berättelse af Gustaf Hellström.

(Forts. fr. föreg. nr.)

Under ett par dagar efter detta uppträde gick dvärgen omkring och hvisslade. Slutligen framställde han sin plan för Jean. Om han skulle göra detsamma som den puckelryggige? Det skulle gå lätt nog. Man kunde alltid hyra en kokott.

Jean ogillade idén. Skandalen några kvällar förut hade gjort honom nervös och nära nog kommit honom att förlora balansen. Dessutom ansåg han idén idiotisk. Han hade visserligen både hört och sett nummer som spelades midt bland själfva publiken. Men de hade varit af ett annat slag.

Flera dagar gingo, utan att han hör de mera talas om förslaget. Kanske hade dvärgen glömt bort det. Han hade druckit mycket den senaste tiden, tack vare sitt trick att svänga i sig vätskan och en del nya vänner han skaffat sig på småkrogarna kring Place Pigalle.

En vacker dag sade emellertid Emile:

— Snart får du bereda dig på det.

— På hvad?

— Min idé! Jag har talat med direktören. Han vill låta mig försöka.

Risken å cirkusdirektörens sida var i själfva verket liten. Om publiken ej tyckte om uppträdet, kunde det strykas från programmet. Omkostnaderna voro ej hällre stora: en snygg kostym åt dvärgen och en flicka i en snygg aftontoalett från ett af nattkaféerna i närheten. Den förra kostade 55 francs, den senare kunde man hyra för 15. Lyckades det — — — ja, då betydde det pengar.

Det lyckades!

Numret mejslades så småningom ut, förfinades i detaljerna och blef för en ganska lång tid en stående rätt på Cirque Medranos program. Omständigheterna hindrade det från att bli så gammalt att publiken hann tröttna.

De andra artisterna kunde ej fatta framgången. De ryckte på axlarna. En sådan succès hade de ej upplefvat under sina långa, arbetsamma banor.

Dvärgen vaknade en morgon och fann sig berömd. Till en början gick han omkring, tyst och tillbakadragen, fylld af den ångest, den plötsliga, oväntade framgången ger.

Det första tecknet till att han förändrats visade sig däri att han förlorade allt sinne för skämt mot honom själf. Gud nåde den som kallade honom dvärg! Han kunde ej fysiskt straffa den som brast i respekt. Men han var lågsinnad och obarmhärtig.

Tid efter annan hände ting på cirkus som satte skräck i artisterna. Ett mankemang med någon apparat, en häst som plötsligen blef halt, en skruf som lossnat på en cykel, någonting som kunde betyda lifvet och en gång också kostade ett afbrutet lårben och satte punkt för en artistbana.

Man kunde aldrig komma åt dvärgen. Han var för slug och långsinnad för att låta ertappa sig. Hans tid att hämnas inföll längre efter det andra glömt. Han var fruktad af kamraterna, och han blef det så mycket mera som man ej direkt kunde säga: det och det har han gjort. Till hvarje ny artist som kom sade man:

— Akta dig för dvärgen!

— Hvarför?

— Vet inte. Men håll dig i alla fall god vän med honom.

Det lyste så småningom alltid vänliga ansikten kring honom. Han förstod hvad vänlighet betydde och svarade med ett brödt flin.

Hans föreställning om hans egen betydelse tog sig också svå andra, oväntade former: kläder och kvinnor. Han upphörde ej att älska absinten. Men det fanns också andra ting: champagne, nattkaféerna och deras flickor. Han behöfde ej längre betala femton francs för att förmå en kokott att spela den kvinnliga rollen. De erbjödo honom gratis allt hvad han begärde för att få visa sig vid hans sida när han "spelade". Det var en annons. Det smickrade deras fåfänga. Det kom dem att räkna sig till den enda samhällsklass kokotten verkligen och med någonting liknande kontinuitet längtar att tillhöra: aktrisens. Det gjorde dem afundade af väninnor. Det var en utmärkelse att segla in på ett nattkafé och höra andra flickor säga:

— Där kommer Georgette. Hon spelar med dvärgen.

Dvärgen blef snart en vällustig och grym pascha.

IV.

En morgon fanns lindansarens fastmö död uppe på sitt rum. Hon hade dött af kolosförgiftning, liggande alldeles intill kaminen, hvars spjäll var skjutet.

Men dessförinnan hade ett par andra händelser inträffat.

Hans fästmö sade en kväll till honom:

— Jean, den där dvärgen gör mig förslag. Han är så efterhängsen. Han lofvar mig allt möjligt, och en ring och kläder. Jag vet inte hvad jag skall göra med honom. I går morse kom han till och med upp på mitt rum.

Det skimrade rödt för Jeans ögon. Han sökte honom på krogarna rundt Place Pigalle utan att finna honom. De möttes först på eftermiddagen i klädlogen.

Jean hviskade i hans öra:

— Emile, du ska vara så full i fan och låta min fästmö vara i fred.

Dvärgen skrattade och sade högt:

— Din fästmö! Om jag vill ha din fästmö, kan jag få henne. Hon är väl inte skapad på annat sätt än andra fruntimmer. Jag förtjänar mycket mera än du.

Jean blef blodröd i ansiktet.

— Tig, dvärg! Tig, dvärg! skrek han.

De stodo och sågo på hvarandra en lång stund. Jean andades våldsamt.

Slutligen släppte dvärgen taget om Jeans blick. Han sade med ett bredt leende och med en röst som var fullkomligt behärskad:

— För resten ska du låta bli att kalla mig dvärg. Sådant är fan så dyrt.

Han var klädd i hela sin stass, frack, cylinder, blomma i knapphålet, lackläderskängor med matta skaft. Han tog sin ebenholtskäpp och lämnade logen för att som vanligt gå ut och ta en drink innan hans nummer kom.

På en lång stund var det ingen som talade. Alla sågo bort mot Jean. Slutligen sade någon:

— Akta dig!

Lindansaren svarade ej. Men från den kvällen undersökte han omsorgsfullt sina ställinor och kablar innan han använde dem.

En tid efter, då han en kväll efter föreställningen som alltid kom in på sin svärfars bar, såg han att hans fästmö bar en ny ring, en stor pärla.

— Hvem har gett dig den? frågade han.

Hon skrattade:

— Gissa!

— Hur skulle jag kunna gissa! Det enda jag vet är att jag inte gett dig den.

— Det är inte ofta du ger mig någonting.

Detta var sant. Jean svarade:

— Ha vi inte kommit öfverens om att spara, så att jag kan sluta med mitt arbete och köpa mig in i affären? Hvem har gett dig ringen?

— Dvärgen — —

— Dvär — — —

De sågo på hvarandra. Slutligen började hon förklara sig:

— Se inte ut så där! Var nu inte dum, Jean. Ha ha! Om dvärgen är så dum så att han tror han kan komma någon vart med att ge mig en ring, låt honom vara det. Inte tror du att jag — — — Herre Gud, hur skulle du kunna tänka dig. Och för resten, hvarför skulle jag inte ta emot den, om han är så fänig? Var nu inte dum, Jean. Det är ju ingen skada i det. Jag har en vacker ring. Dvärgen har kastat ut pengar. Det är allt.

— Veta dina föräldrar om det?

— Visst veta de om det. Hvarför skulle jag inte tala om det för dem. Jag berättade det för dem innan jag tog emot den. Det är bara du som är så dum.

— Kan du inte låta bli att bära den?

— Låta bli att — — — Jag har väl aldrig hört på maken. Hvad skulle det tjäna till att ha en ring som man inte bär? Nej, vet du, Jean — — — Nej, sannerligen — — — nu får du förlåta mig, men — — —

Nästa kväll gaf Jean henne en annan ring alldeles lik dvärgens.

— Bär den här i stället!

Hans fästmö såg ej så lycklig ut han hade tänkt sig: Hon sade:

— När du nu skulle köpa en ring, hvarför kunde du inte ha valt en som inte var alldeles lik dvärgens?

Jean gaf henne rätt:

— Ja, i grund och botten var det kanske dumt. Jag skulle ha köpt en annan, som inte var lik hans, en som var min ring.

— Naturligtvis! Har du nån'sin sett någon bära två alldeles likadana ringar? — — —

— — — — —

Tidigt en morgon ett par månader efter kom Jeans svärfar upp på hans hotellrum.

— Marguerite är död, flämtade han.

Jean satt stel och kapprak i sängen och stirrade på den gamle.

En lång stund efter tillade fadern:

— Det är någonting besynnerligt. — — — Jag vet inte — — — Hon låg vid kaminen — — — Hon har kväfts — — — Spjället var stängdt — — — Jag förstår inte — — —

— Hon har tagit — — — stammade Jean.

Den gamle nickade:

— Ja. Jag förstår inte — — —

— Hon har tagit lifvet af sig — — —

Den gamle nickade åter:

— Spjället var stängdt — — — Har hon sagt någonting till dig?

Jean skakade på hufvudet.

En lång stund efter sade han:

— Dvärgen — — —

— Dvärgen? Hvad menar du?

— Det är dvärgen — — — Dvärgen har — — —

— Hvad menar du? Har dvärgen? Det är inte något mord. Hur kunde det vara ett mord?

Den tillkallade läkaren konstaterade självmord, och två dagar efter begrofs lindansarens fästmö.

Det var först när man i och för boupptecknigen genomgick hennes tillhörigheter som man jämte några smycken, om hvilkas existens föräldrarna ingenting visste, också fann ett bref. Det fanns undangömdt längst inne i en låda, som om hon hoppats att man ej skulle finna det eller att det skulle upptäckas först långt efteråt. Det var tydligen med största möda hon kunnat nedskrifva det. Det mesta var öfverstruket och endast dessa rader stodo oförda:

Det är dvärgen. (Därefter följde nära en half sida öfverstrykningar.) Jag är med barn. Han vill inte gifta sig med mig. Om jag gör af med fostret, hotar han anmäla mig. (Resten af brefvet var likaledes på grund af öfverstrykningar oläsligt.)

Samma dag detta bref upptäcktes mördade lindansaren dvärgen. Det skedde inne i klädlogen med en hammare, med hvilken Jean slog in dvärgens skalle.

De som om kvällen tänkte besöka cirkus måste vända tillbaka eller välja en annan förlustelselokal. Föreställningen var inställd för aftonen.

Två månader efter dömdes lindansaren till tre års straffarbete.

Nordbor i U. S. A.

Till president för State Bank i East Moline, Ill., har valts domare N. A. Larson.

Guldbröllop firades nyligen af makarne Olof och Anna Floquist i New Haven, Conn.

F. C. Davidson från Emmetsburg har utnämnts till speciell rådgifvare i staten Iowas juridiska departemang.

Dödad af tåget. Theodore Danielson från Gonvick, Minn., blef härom dagen öfverkörd och dödad af tåget i Lake Park, Minn.

90-åring bränd till döds. I sitt hem vid Summit, S. D., har 90 år gamle Nels Olson aflidit till följd af brännskador, som tillfogades den gamle, då en lampa exploderade.

Frank G. Odell, tidigare anställd vid en af dagtidningarne i Omaha, har utnämnts till medlem af styrelsen i National Conversation Congress, med hufvudkvarter i Washington.

Hedersplats åt svensk. Vid Illinois-Daily Press Associations möte i Chicago härom dagen blef till president i denna organisation vald vår landsman John Sundine från Moline, Ill.

Norbecks inauguration. Den nyvalde republikanske guvernören i South Dakota svensken Peter Norbeck insattes i sitt ämbete den 2 ds. och aflade sin ämbetsed i närvaro af medlemmarne i statens legislatur.

Föreningen Svea 60 år. Den 22 jan. blef det jämt 60 år sedan Chicagos äldsta svenska förening Svea bildades. Med anledning häraf hölls en finare herrsexa den 18 jan. på kvällen å Scotts hall.

Dödsbringande olyckshändelse. Till följd af en olyckshändelse har mrs O. J. Thurline i Galesburg, Ill., aflidit. Mrs. Thurline hade för några dagar sedan halkat på en trottoir och i fallet slagit sig så svårt att hon sedan måst intaga sängen. Svisterna af olyckan blefvo allt värre och slutade med att den förolyckade afled.

Upptäcktsresanden Roald Amundsen, som sedan ett par veckor tillbaka vistats i Chicago, har gjort stora inköp af förnödenheter för sin planerade färd till nordpolen. Ensamt af köttvaror har omkring 10 ton inköpts, och af kaffe två ton. Amundsen afreste nyligen till Washington och ämnar fram i mars månad anträda sin färd. Startplatsen blir Kristiania.

En af de mera framstående svensk-amerikanerna i Omaha, Nebr., nämligen T. G. Northwall, har efter en längre tids sjuklighet aflidit. Northwall var född af svenska föräldrar i Henry county, Ill., den 3 febr. 1863. År 1884 kom han till Nebraska och slog sig först ned i Wakefield, hvarifrån han flyttade till Omaha 1886 för att här öppna affär med försäljning af farmmaskiner m. m. Hans sträfvanden kröntes med framgång och vid sitt frånfälle hade han i flera år varit president för T. G. Northwall Co., en af de största affärerna i sitt slag i Omaha.

Medalj åt svensk-amerikansk sjöman. Till svenska utrikesdepartementet har svenske generalkonsuln i London inberättat att president Wilson tilldelat svenske sjömannen H. E. Backström en guldmedalj för räddning af människolif vid amerikanska skonerten "Fannie Prescotts" undergång år 1912. Backström (möjligen Bäckström) uppgifves vara född 1884 i New York och innehade åren 1911—1912 anställning å brittiska ångaren "Berwindvale". Den 31 oktober 1915 afmönstrade han från brittiska fartyget "Denis". Personer, som kunna lämna några upplysningar om Bäckströms nuvarande vistelseort, torde sätta sig i förbindelse med svenska utrikesdepartementet.

Svenskt idrottsbesök. En inbjudan har utfärdats af Amateur Athletic Union till tvenne af Sveriges främste idrottsmän, J. Bohlin och J. Zander att deltaga i de nationella inomhustäflingarne i New York den 17 mars. Inbjudan kommer närmast att framföras af George F. Pawling, förr vicepresident i A. A. U., som med ångaren "Kristianiafjord" i lördags å. d. afreste till de skandinaviska länderna. **Kostnaderna** för de tvenne svenska idrottsmännens resa skall bestridas af Amateur Athletic Union. Som bekant besegrade Bohlin Ted Meredith i oktober och Meredith är mycket angelägen om att få täfla med honom. Bohlin och Zander besegrade bägge Meredith i tusen metersloppet och sattes af Bohlin därvid ett nytt världsrekord.

Mördaren rannsakas. Rättegången med John Linds mördare Edward Barthojomew tog sin början förra veckan i Portland, Oreg. Som bekant har B. sökt göra troligt att Lind icke mördades af honom utan af en person vid Namn Paul Lund och att han själf endast var åsyna vittne. Den ende person med namnet Lund som kunde sättas i förbindelse med mordet var Oscar Alexander Lund, hvilken vid tiden för mordets begående vistades i Portland och som hade sitt hem i Hillsboro. Han skyndade, så fort han fick höra att han var misstänkt, till Portland från Los Angeles, Cal., där han under senaste månaderna varit bosatt. Vid hans åsyn förklarade dock Bartholomew att han aldrig sett honom förr. Mordet begicks, såsom förut nämnts, den 1½ november.

Afliden svensk-amerikansk författare. Pastor Frithiof Peterson, vida känd och uppskattad som publicist och författare under signaturen "Röl Gording", afled nyligen i sitt hem i San Diego, Cal., i en ålder af omkr. 40 år. Peterson har de senare åren lidit af bröstsjukdom. "Röl Gording" har i Missions-Vännen och i Förbundets Veckotidning hvarje vecka skrifvit artiklar, präglade af en ovanligt talangfull stil och ofta uppburna af en godmodig men träffande satir, som söker sin like i den svensk-amerikanska pressen. På Förbundets bokhandel utgaf han till julen 1915 boken "Ismael Hagarson", en lefnadssaga "i svart och hvitt" af gripande verkan. Förut har utkommit "Under fältvakten" af samme författare. Han sörjes närmast af hustru, som f. n. vistas på besök i Sverige.

"På allmän begäran" lär Anders Saxon ha lämnat Boston, uppgifves det. Anders Saxon är en ung och mycket — alldeles för mycket — liflig svensk tidningsman, som förut gjort sig på visst sätt känd såväl i Chicago som i Minneapolis. Efter åtskilliga "affärer" i nämnda städer reste S. hem till Sverige, men återkom hit till landet för något år sedan och hamnade i Boston, där han fick anställning som lokalredaktör vid en svensk tidning. Här höll han sig stilla till dess han hunnit orientera sig och blifvit varm i kläderna. Då började han åter i de gamla hjulspåren, och det påstås att den unge skribenten flera gånger varit nära att komma i konflikt med rättvisan. Slutligen blef hans ställning i staden ohållbar. Han måste hufvudstupa lämna platsen. De många som varit utsatta för Saxons bedrägerier meddelas att han, enligt hvad han tillskrifvit en person i Boston, är på väg till Liverpool som hästskötare. Unge Saxon är att beklaga. Som tidningsman har han visat sig vara ovanligt duktig, smart rent af, men han kan icke skilja på sitt och andras — hvilket är en sjukdom hos honom — och nu torde han för alltid ha gjort sig omöjlig i svensk-amerikanska pressens tjänst.

C. H. NILSON
DAM- OCH HERRSKRÄDDARE.
Största skandinaviska skrädderiaffär
208 Logan Ave.
Andra dörren från Main St.
Winnipeg - Man.
Telefon Garry 117.

Uppfinnare.

Skrif till mig idag och erhåll listan öfver uppfinningar, som behöfvas och min illustrerade bok om patenter på svenska språket. De sändas FRITT.

H. J. Sanders,
Patentadvokat,
106 Webster Building, La Salle & Van Buren Sts., Chicago, Ill.

För den Bästa Behandling
samt skicklig och samvetsgrann Läkarehjälp rådfråga Dr. Leigh.

Dr. Leigh har gjort **Nerv-, Blod- och Kroniska Sjukdomar** till specialitet och har under sin 30-åriga praktik i Chicago behandlat och botat hvarje tänkbar form af dessa sjukdomar hos män och han har gjort sig berömd för sina kurer af de allra svåraste kroniska sjukdomsfall.

Behandlar pålitligt och framgångsfullt **Nervös Svaghet, Hud- och Blod-Sjukdomar, Katarr, Dyspepsi, Reumatism** och alla sjukdomar i **Bröst, Lefver, Njurar, Blåsa, Mage, Urinlgångarne** och andra organ. Snart ingått alla sjukdomar hos män behandlas och botas säkert och varaktigt enligt den mest framskridna och framgångsfulla behandlingsmetod och de bästa och verksammaste mediciner. **Ni kan lita på rodbar och skicklig behandling** samt **de bästa mediciner och behandlingssätt.** Mitt arbete är så rimligt, att alla kunna draga nytta af min hjälp. All korrespondens på svenska och ansedd som privat. Mediciner sändas öfverallt.

Rådfrågning, personligen, genom bref eller fråglista, **är alldeles kostnadsfritt.**

Värdefull Läkarebok Fritt

"GODA RÅD" den berömda svenska boken, som Dr. Leigh skrifvit och som behandlar de flesta **sjukdomar hos män, och deras följder samt äktenskapet,** etc., borde läsas af män i alla åldrar. Boken, jämte fråglista, **sändes alldeles gratis och portofritt i slutet omslag till alla,** som insända namn och adress till

DR. L. K. LEIGH, 177 No. State St., B 14, Chicago, Ill.

Kontorstid: Hvardagar 10-4; Söndagar 10-1. Måndags-, Onsdags- och Lördagsaftnar till 8.

Spannmålsodlare! Farmare!

Priserna fortsätta att mycket fluktuera från dagstill dag, och ni är skyldig eder själf att hafva eder spannmål marknadsförd af en pålitlig kommissionsfirma, hvars långa erfarenhet står till eder disposition.

Telefonera eller telegrafera för priser, då ni är redo att skeppa. Utskrif eder bill of lading sålunda:

NOTIFY

Stewart Grain Company, Limited
Track Buyers and Commission Merchants
WINNIPEG, MAN.

Liberal förskottsbetalning. Kvick expedlering.

En liten skörd betyder höga priser

För att inbespara elevatoromkostnader, lasta eder spannmål i vagnar och skeppa till

Peter Jansen Company, Ltd.

och erhåll liberala kontantbetalningar, bästa gradering, högsta priser, prompt betalning. Efterskrif vårt dagdiarium.

GRAIN EXCHANGE, WINNIPEG.

VIKTIGT
McBean Bros. råd angående hvete af låg grad.

Som betydligt med No. 6 och foderhvete erhållits i år, känna vi det vara vår plikt att uppmana farmarena, innan de sälja denna hvete af låg grad, att sända prof och hafva det graderadt, då det händer ganska ofta att hvete, som man tror är foder, graderar så högt som No. 5 och No. 4. Ni önskar äfven erhålla det exakta värdet, innan ni säljer på gata eller spår. Det är mycket viktigt att ni följer dessa instruktioner i år. Efterfrågan är stor på all spannmål och blir stor, tills en ny skörd är bergad, och vi vilja upprepa: skeppa eder egen spannmål, speciellt i år. Det betyder stora pängar för eder. Sälj icke, då priset går ned, då sådan nedgång endast är naturlig reaktion mot de höga prisen. Det finnes intet i marknaden, som kommer prisen att sjunka i år. Det blir icke en fråga om pris, utan hvarifrån hvetet skall tagas för den stora efterfrågan. Man har ännu icke insett den stora bristen öfver hela världen.

Vi beräkna, att vår hafre är för låg och borde vara 15c. till 20c. per bushel högre, jämfördt med annan spannmål, och vi råda farmare starkt att icke ha brådtom med att sälja sin hafre. Vi beräkna äfven att lin kommer att stiga till $3.00 per bushel, innan en ny skörd är bergad.

Vi äro Commission Merchants och önska en del af eder spannmål i år. Gif oss ett försök, skeppa eder spannmål till Fort William eller Port Arthur; advise McBean Bros., Winnipeg, Man., så att vi kunna se efter graderingen. Vi gifva stora förskott på hvarje vagn med spannmål. Tillskrif oss när som hälst för marknadsupplysningar.

MC BEAN BROS.
GRAIN EXCHANGE, WINNIPEG, MAN.

På grund af kriget finnes ingen europeisk salt fisk i marknaden. Vi ha erhållit en sändning finaste Labradorsill, 100 pund netto i hvarje tunna, för skeppning d. 15 oktober. Vi betala frakten till alla stationer i Manitoba, Saskatchewan eller Alberta för $9.00 tunnan.

Sänd ett brefkort för vår reguljära fisk- och pälskatalog, som blir färdig i slutet af oktober.

DAVIS PRODUCE CO.
Box 203 The Pas, Man.

Skaffa eder en farm i södern.

Om det är någon som tänker resa till Florida, så skall jag sälja eder min farm om 20 acres med hus på, i det svenska settlementet i Santa Rosa. Tillskrif undertecknad för vidare upplysningar.

AXEL LINDSTRÖM,
Hume, Sask.